

Lääkelogistiikka terveysasemalla

Tiivistelmä

Projektikoordinaattori Tanja Levala

Projektikoordinaattori Päivi Koskela

Projektiasiantuntija Minni Minkkinen

Projektiasiantuntija Sannamari Hinkkanen

Projektipäällikkö Anu Markkola

Helsingin kaupunki 2025

[Innokylä](#)-verkkosivu

Euroopan unionin
rahoittama
NextGenerationEU

Projektin tausta ja tavoitteet

- Projektin oli osa EU-rahoitteista Helsingin kaupungin Kestävän kasvun hankkeen Moniammatillisuus ja uudet ammattiryhmät -osaprojektia.
- Projektin tavoitteena oli kehittää lääkelogistiikkaa Helsingin kaupungin terveysasemilla.
 - Terveysasemilla lääkelogistiikan käytännöt vaihtelevat, ja niitä pidettiin aikaa vievinä työtehtävinä.
 - Kehittämistyön avulla pyrittiin selvittämään terveysasemien lääkelogistiikan ja sen työnjaon kehittämiskohtia ja uusien ammattiryhmien osaamisen hyödyntämistä lääkelogististen tehtävien hoitamisessa.
- Projektin aikana tehtiin kokeiluja, joissa terveysasemalla työskenteleviä farmasisteja ja lähihoitajia osallistettiin lääkelogististen tehtävien hoitamiseen. Lisäksi toteutettiin kokeilu, jossa lääketeknikkotaustainen projektityöntekijä työskenteli terveysasemalla suorittaen valittuja lääkelogistisia tehtäviä sekä muita terveysaseman välineistön hallintaan liittyviä tukitehtäviä.
- Projektin käynnistyi tammikuussa 2024 ja päättyi toukokuussa 2025.

Kehittämistyön eteneminen

1

Terveysasemien lääkelogististen tehtävien havainnointi käynnisti kehittämistyön. Havainnointiin sisältyi kaksitoista terveysasemaa. Havainnoin perustella selvisi, että käytännöt vaihtelevat terveysasemittain. Eniten aikaa kuluttavat tehtävät ovat lämpötilan seuranta ja lääkevaraston inventaario.

2

Tiedonkeruun perusteella tuotettiin vaihtoehtoisia malleja lääkelogististen työtehtävien hoitamiseen. Malleissa huomioitiin lääkevastaavan, sairaan- ja terveydenhoitajan, lähihoitajan, lääketeknikon ja farmasistin osaaminen ja mahdollisuudet osallistua lääkelogististen tehtävien hoitamiseen.

3

Tuotetuista malleista valittiin kolme, joita kokeiltiin terveysasemilla. Valituissa malleissa lääkelogististen tehtävien hoitamiseen osallistuvat sairaanhoitajataustaisen lääkevastaavan kanssa farmasisti, lähihoitaja ja lääketeknikko.

Terveysasemien lääkelogistiikan moniammatilliset ratkaisumallit

Nykyinen malli

Havainnoinnin tulokset

- Lääkevastaavina toimii **sairaan- tai terveydenhoitajat**
- Lääkevastaavilla kaikki lääkelogistiset tehtävät
- Pienimmillä terveysasemilla yksi lääkevastaava, suuremmilla useampi jakaa vastuuta

- Havainnoinnissa on havaittu 4 eniten aikaa vievää lääkelogistista tehtävää.
- Lääkelogistisiin tehtäviin osallistuu vaihtelevasti 5-7 henkilöä.
- Havaittu 6 päähaastetta.

Ratkaisu 1

- Lääketilauksista ja pääasiallisesti keskushermostoon vaikuttavien ja huumelääkkeiden kulutuksen seurannasta vastaa terveysaseman **farmasisti**
- Muista lääkelogistisista tehtävistä vastaa terveysaseman **lähihoitaja**, mukaan lukien lääketilausehdotuksen tekeminen

Ratkaisu 1

- Lääketilauksista ja pääasiallisesti keskushermostoon vaikuttavien ja huumelääkkeiden kulutuksen seurannasta vastaa **terveysaseman sairaan- tai terveydenhoitaja**
- Muista lääkelogistisista tehtävistä vastaa terveysaseman **lähihoitaja**, mukaan lukien lääketilausehdotuksen tekeminen

Ratkaisu 1

- Lääketilauksista ja pääasiallisesti keskushermostoon vaikuttavien ja huumelääkkeiden kulutuksen seurannasta vastaa terveysaseman **sairaan- tai terveydenhoitaja**
- Muista lääkelogistisista tehtävistä vastaa **lääketeknikko**, mukaan lukien lääketilausehdotuksen tekeminen

Lääkelogistiset työtehtävät

- Lääketilaus
- Pääasiallisesti keskushermostoon vaikuttavien ja huumelääkkeiden kulutusseuranta ja käsittely
- Lämpötilat
- Lääkejätteen käsittely

- Lääkkeiden hävittäminen ja dokumentointi
- Varaston inventaario
- Elvytys- ja ensiapulääkkeiden ja -tarvikkeiden käyttökelpoisuuden tarkistus
- Dokumentointi sekä vanhentuvien kaasupullojen seuranta
- Lääketilauksen vastaanotto ja purkaminen

Lääketeknikko uutena ammattiryhmänä terveysasemalla

Lääketeknikkoita ei ole aiemmin työskennellyt Helsingin kaupungin terveysasemilla. Osana kehittämistyötä haluttiin selvittää, kuinka uusi ammattiryhmä integroituisi osaksi terveysaseman toimintaa ja lääkelogististen tehtävien hoitamista.

Lääketeknikon keskeiset tehtävät

- lämpötilojen tarkkailu ja kirjaaminen
- lääkekulutuksen seuranta
- lääkkeiden tilaaminen, vastaanottaminen ja hyllyttäminen sekä palauttaminen
- lääkkeiden vanhenemispäivämäärien tarkkailu
- lääkejätteen käsittely
- elvytys-/ensiapulääkkeiden ja -tarvikkeiden käyttökelpoisuuden tarkistus ja dokumentointi
- vanhentuvien kaasupullojen seuranta
- tuotevirheiden käsittely
- lääkkeiden hävittäminen sekä lääketilausjärjestelmään kirjaaminen

Lääketeknikon viikkokalenterin malli

Kello	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
8 - 9	Lämpötilaseuranta 1., 3.-4. ja 6.krs	Lämpötilaseuranta 1., 3.-4. ja 6.krs	Lämpötilaseuranta 1., 3.-4. ja 6.krs	Lämpötilaseuranta 1., 3.-4. ja 6.krs	Lämpötilaseuranta 1., 3.-4. ja 6.krs
9 - 10	Kaasupullon käyttökelpoisuuden tarkistaminen 3.krs	Varjolääketilausehdotuk-sen Excel- pohjan työstö ja OSTi-raportti	Kaasupullojen käyttökelpoisuuden tarkistaminen 1. ja 3.krs	Varjotilausehdotuksen tekeminen ja lähettäminen lääkevastaavalle	Kaasupullojen käyttökelpoisuuden tarkistaminen 1. ja 3.krs
10 -11		Vanhenevien seuranta 1. ja 3.krs, viesti lääkevastaaville	Varjolääketilausehdo- tukseen varaston läpikäyminen 3.krs	Kaasupullon käyttökelpoisuuden tarkistaminen 3.krs	Muut tehtävät
11 - 12					
12 - 13	Muut tehtävät	Kaasupullon käyttökelpoisuuden tarkistaminen 3.krs	Varjolääketilausehdo- tukseen varaston läpikäyminen 1.krs	Lääkekuorman purku ja hyllytys 3.krs	
13 - 14	Vanhenevien seuranta 2., 4. ja 6.krs	Lääkekuorman purku ja hyllytys 3.krs sekä jakelu ja hyllytys 1.krs		Lääkekuorman purku ja hyllytys 6.krs, noin joka 2. viikko	Muut tehtävät
14 - 15	Lääkejäteastioiden täyttymisen seuranta 1., 3.-4. ja 6.krs	Lääkekuorman purku, hyllytys 4.krs sekä jakelu ja hyllytys 2.krs, noin 1 x kk	Muut tehtävät	Lääkejäteastioiden täyttymisen seuranta 1., 3.-4.; 6.krs ja viesti oh:lle	
15 - 16		Muut tehtävät		Muut tehtävät	Jääkaappien lämpötilaseuranta 1., 3.-4.krs

Kokeilun tuloksia

- Kokeilun perusteella tunnistettiin, että lääketeknikon ammattiosaamisella voi hoitaa kokeiluun sisältyneitä lääkelogistisia tehtäviä sujuvasti. Tehtävät kohdistuvat muun muassa varastonhallintaan, lääkejätteisiin liittyvää tiedonhallintaan ja -jakamiseen, hoituhuoneiden perusvarustelusta ja haavanhoitotarvikkeiden varustelusta huolehtimiseen.
- Kokeilussa todettiin, että lääketeknikko toi laajempaa ja laadullista näkökulmaa lääkelogistisiin tehtäviin, millä on vaikutusta potilasturvallisuuteen ja kustannusvaikuttavuuteen. Yhden terveysaseman lääkelogististen tehtävien hoitamisen kannalta lääketeknikon työtehtäviin kulunut aika jäi suppeammaksi, kuin mitä kokoaikaisen työntekijän työaika todennäköisesti olisi.